

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ HẠ TẦNG LOGISTICS Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

ThS. NGUYỄN THANH HÂN*

Tóm tắt: Hạ tầng logistics đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế và tăng cường năng lực cạnh tranh quốc gia. Hệ thống hạ tầng logistics hiện đại, hiệu quả không chỉ giúp giảm chi phí vận tải và lưu thông hàng hóa mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp tiếp cận thị trường và thúc đẩy hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, hiện nay, nhiều quốc gia, bao gồm cả Việt Nam đang đối diện với những thách thức trong việc phát triển và quản lý hạ tầng logistics, từ đó đặt ra yêu cầu cấp thiết về vai trò của quản lý nhà nước trong việc định hình, quản lý và nâng cao hiệu quả của hệ thống này.

Từ khóa: quản lý nhà nước; hạ tầng logistics; Thành phố Hồ Chí Minh

Ngày nhận: 15/6/2025

Ngày phản biện: 22/7/2025

Ngày duyệt đăng: 28/8/2025

1. Thực trạng quản lý nhà nước về hạ tầng logistics ở Thành phố Hồ Chí Minh

1.1. Những kết quả đạt được

Xây dựng và thực hiện quy hoạch, kế hoạch, đề án phát triển hạ tầng logistics

- Đề án phát triển ngành logistics trên địa bàn Thành phố đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Đề án phát triển ngành logistics trên địa bàn Thành phố là văn bản mang tính định hướng chiến lược nhằm đưa logistics trở thành ngành dịch vụ mũi nhọn, đóng góp ngày càng cao trong cơ cấu kinh

tế GRDP của Thành phố, phát huy vai trò là đầu mối gắn kết giao thương với các tỉnh thành khác trong cả nước và thị trường thế giới, góp phần kéo giảm chi phí logistics của cả nước trên GDP xuống khoảng 10 - 15% vào năm 2025. Đề án đề cập đến nhiều vấn đề liên quan đến đánh giá, xây dựng và phát triển ngành logistics của Thành phố, bao gồm: (i) Phân tích hiện trạng và định hướng phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh; (ii) Đánh giá hiện trạng ngành dịch vụ logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh và một số địa phương lân cận; (iii) Dự báo nhu cầu phát triển ngành dịch vụ logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; (iv) Xây dựng các mục tiêu phát triển ngành logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

* Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

(v) Xây dựng giải pháp phát triển ngành dịch vụ logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, cũng theo đề án, mục tiêu giai đoạn 2021 - 2025 Thành phố Hồ Chí Minh sẽ ưu tiên xây dựng 4/8 trung tâm logistics, bao gồm Trung tâm logistics Long Bình, Trung tâm logistics Cát Lái, Trung tâm logistics Linh Trung và Trung tâm logistics Khu công nghệ cao.

- Kế hoạch tổng thể phát triển ngành logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Kế hoạch này được ban hành nhằm cụ thể hóa một số mục tiêu, kế hoạch phát triển ngành dịch vụ logistics và hạ tầng logistics được nêu ra trong Đề án phát triển ngành logistics của Thành phố. Kế hoạch đề cập mục tiêu, quan điểm, chỉ ra một số nhiệm vụ trọng tâm trong giai đoạn đến năm 2030, trong đó bao gồm các nhiệm vụ về: (1) Phát triển cơ sở hạ tầng giao thông vận tải (đường bộ, đường sắt, đường biển, đường thủy nội địa, đường hàng không, hệ thống trung tâm logistics, cảng cạn ICD); (2) Ứng dụng công nghệ thông tin trong logistics; (3) Hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực logistics; (4) Xúc tiến cung ứng dịch vụ logistics; (5) Hợp tác liên kết vùng; (6) Các nhiệm vụ khác (tổ chức chương trình đối thoại giữa lãnh đạo Thành phố và doanh nghiệp logistics; thành lập Hiệp hội doanh nghiệp logistics Thành phố Hồ Chí Minh.

Thành phố đã hoàn thành một số nhiệm vụ đề ra trong kế hoạch, bước đầu đã thiết lập được bản đồ số logistics và được tích hợp dữ liệu đa ngành, bao gồm hành chính, y tế, giáo dục, giao thông, môi trường.

- Kế hoạch chuyển đổi số ngành logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030. Phát triển hạ tầng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong logistics là một trong những trọng tâm ưu tiên trong chiến lược phát triển ngành trên địa bàn Thành phố trong những năm tới. Với nhận thức đó, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành Kế hoạch chuyển đổi số ngành logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030. Trong đó, Thành phố đặt mục tiêu:

- Năm 2025, hoàn thành việc thiết lập bản đồ số logistics, kho dữ liệu tập trung, tạo ra các nền tảng số kết nối dịch vụ vận tải đa phương thức.

- Đến năm 2030, hoàn thành việc xây dựng phiên bản số của hệ thống logistics, diễn đạt được trạng thái thực của các luồng di chuyển, lưu trữ hàng hóa trong nước và xuất nhập khẩu qua địa bàn Thành phố.

Việc triển khai kế hoạch chuyển đổi số có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển của ngành dịch vụ và doanh nghiệp kinh doanh logistics, đồng thời tạo thuận lợi giúp nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước trong lĩnh vực này. Do đó, các cơ quan chức năng liên quan của Thành phố đang nỗ lực triển khai nhằm sớm hoàn thành các chỉ tiêu đề ra trong đề án chuyển đổi số.

Quản lý nhà nước về nguồn tài chính và vốn đầu tư cho phát triển hạ tầng logistics

Thành phố cơ bản đã thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước đối với nguồn vốn đầu tư phát triển hạ tầng logistics. Mặc dù

là địa phương có số thu ngân sách hằng năm lớn nhất cả nước, năm 2023 đạt 446.500 tỷ đồng, đạt 95% dự toán và chiếm hơn 20% tổng thu ngân sách cả nước¹, nhưng với nhu cầu chi ngân sách hằng năm lớn, Thành phố vẫn rất cần đa dạng hóa nguồn vốn đầu tư cho việc xây dựng mới, nâng cấp, mở rộng mạng lưới hạ tầng giao thông. Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang tập trung vào các nội dung phát triển hạ tầng logistics trên các phương diện sau:

- Về xây dựng, đề xuất kế hoạch đầu tư công trung hạn 2021 - 2025 và hằng năm. Theo đó, Thành phố ưu tiên tập trung nguồn vốn vào các dự án, công trình trọng điểm, kết nối vùng và công tác chuẩn bị đầu tư, bao gồm 36 dự án về hạ tầng giao thông vận tải và 08 dự án giao nhiệm vụ chuẩn bị đầu tư theo hình thức đối tác công tư. Bên cạnh đó, cần rà soát các dự án đầu tư trọng điểm chưa được cân đối, bố trí trong Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 - 2025.

- Về công tác xúc tiến, kêu gọi đầu tư: Đẩy mạnh kêu gọi đầu tư theo hình thức PPP trên cơ sở đề xuất của các nhà đầu tư các dự án đường trên cao số 5, đoạn từ nút giao Trạm 2 đến An Suông, dự án đường trên cao Bắc - Nam từ đường Cộng Hòa đến đường Nguyễn Văn Linh, dự án đầu tư xây dựng cầu đường Bình Tiên, đề xuất tổ chức nghiên cứu đầu tư cảng container trung chuyển quốc tế tại huyện Cần Giờ.

- Về công tác chuẩn bị đầu tư và thực hiện đầu tư: Thông qua chủ trương đầu tư 3 dự án; tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố điều chỉnh chủ trương đầu tư công 8 dự án²; lập và trình thẩm định chủ trương đầu tư 8 dự án;

đã thẩm định, phê duyệt điều chỉnh thời gian thực hiện 58 dự án; phê duyệt điều chỉnh tổng mức đầu tư 7 dự án; Tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố phê duyệt dự án xây dựng nút giao thông An Phú, thành phố Thủ Đức³; thẩm định, phê duyệt dự án xây dựng, mở rộng quốc lộ 50, huyện Bình Chánh⁴.

Quản lý nhà nước về đất đai phục vụ phát triển hạ tầng logistics

Quản lý quy hoạch và sử dụng đất đóng vai trò quan trọng đối với việc phát triển hạ tầng logistics. Không chỉ ở khía cạnh cung cấp không gian cho việc triển khai xây dựng các dự án, sự đồng bộ, tính hợp lý và kết nối về vị trí, chức năng giữa các hệ thống hạ tầng giao thông vận tải trên không gian tổng thể cũng có ảnh hưởng lớn đến hiệu quả sử dụng đất cho mục đích phát triển hạ tầng logistics.

Về công tác thu hồi đất, đền bù, giải phóng mặt bằng: Đây là bước đầu tiên và có ý nghĩa quyết định trong việc triển khai các dự án về phát triển hạ tầng. Tốc độ, hiệu quả của công tác này có ảnh hưởng trực tiếp đến tiến độ của cả dự án. Chính vì vậy, đây được xem là khâu then chốt có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả chung của mỗi dự án. Thực tế cho thấy, mặc dù căn cứ pháp lý cho việc đền bù, giải phóng mặt bằng hiện nay là tương đối hoàn chỉnh về định mức đơn giá đền bù, thủ tục chuyển nhượng quyền sử dụng đất..., song công tác thu hồi đất, cho thuê đất ở một số nơi còn nhiều bất cập; việc bồi thường, hỗ trợ tái định cư còn diễn ra chậm, ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện dự án.

Công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm trong phát triển hạ tầng logistics

Công tác kiểm tra, thanh tra các nội dung liên quan đến hoạt động quản lý nhà nước về hạ tầng logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh được triển khai một cách tích cực và khá toàn diện. Sở Công Thương Thành phố đã phối hợp với các sở, ban, ngành, đơn vị liên quan thực hiện các đợt thanh tra, kiểm tra. Kết quả các cuộc thanh tra, kiểm tra cho thấy, trong giai đoạn 2014 - 2024, Thành phố đã phát hiện và xử lý vi phạm đối với một số doanh nghiệp logistics trong lĩnh vực kinh doanh vận tải; các vấn đề liên quan đến thủ tục hành chính kêu gọi đầu tư; sai sót trong đền bù, giải phóng mặt bằng, hỗ trợ tái định cư của các dự án đường bộ, gây kéo dài thời gian thực hiện bồi thường và ảnh hưởng đến tiến độ dự án...

1.2. Một số hạn chế, tồn tại

Thứ nhất, việc thực hiện các cơ chế, chính sách quản lý nhà nước về hạ tầng logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh chưa thực sự quyết liệt, hiệu quả theo các mục tiêu, kế hoạch đề ra; còn thiếu các cơ chế, giải pháp bảo đảm thực thi các kế hoạch, mục tiêu đề ra trong phát triển hạ tầng logistics.

Thứ hai, công tác kêu gọi, thu hút vốn đầu tư cho các dự án phát triển hạ tầng logistics còn gặp nhiều khó khăn, chưa đáp ứng được nhu cầu thực tiễn.

Thứ ba, vai trò quản lý nhà nước của Sở Công Thương Thành phố Hồ Chí Minh về phát triển dịch vụ, hạ tầng logistics còn mờ nhạt.

Thứ tư, công tác quy hoạch sử dụng đất còn nhiều bất cập; công tác thu hồi đất, đền bù, giải phóng mặt bằng diễn ra chậm, làm ảnh hưởng đến tiến độ triển khai dự án.

Thứ năm, công tác xây dựng, triển khai các chương trình, đề án phát triển nguồn nhân lực logistics còn nhiều khó khăn, chưa theo kịp nhu cầu phát triển của ngành.

Thứ sáu, công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện các kế hoạch, đề án phát triển hạ tầng logistics vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế.

2. Mục tiêu và giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước về logistics ở Thành phố Hồ Chí Minh

2.1. Mục tiêu phát triển hạ tầng logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, định hướng đến năm 2045

Thành phố Hồ Chí Minh xác định phát triển hạ tầng logistics là một trong những trụ cột quan trọng nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh kinh tế đô thị, thúc đẩy tăng trưởng bền vững và tăng cường vai trò trung tâm liên kết vùng. Mục tiêu đến năm 2030, theo định hướng tại Quyết định số 1579/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: Phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống cảng biển Việt Nam thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Thành phố Hồ Chí Minh phấn đấu trở thành trung tâm dịch vụ logistics hiện đại của cả nước và khu vực Đông Nam Á, đóng vai trò đầu mối kết nối chuỗi cung ứng liên vùng. Thành phố

chú trọng phát triển “logistics xanh” và “logistics số”, tăng cường ứng dụng công nghệ IoT, tự động hóa, quản trị kho thông minh, trung tâm điều phối vận tải đa phương thức và nền tảng dữ liệu chuỗi cung ứng dùng chung. Việc hình thành Cảng trung chuyển quốc tế Cần Giờ được xem là bước đột phá chiến lược, giúp Thành phố tham gia sâu hơn vào mạng lưới logistics toàn cầu, rút ngắn thời gian và chi phí vận chuyển hàng hóa quốc tế.

Tầm nhìn đến năm 2045, Thành phố Hồ Chí Minh hướng tới trở thành trung tâm logistics tầm cỡ châu Á, sở hữu hạ tầng logistics tích hợp, thông minh và xanh, đóng vai trò trung tâm kết nối thương mại - công nghiệp - dịch vụ - cảng biển - hàng không của khu vực. Thành phố kỳ vọng đạt trình độ tự chủ trong công nghệ logistics lõi, tham gia sâu vào chuỗi cung ứng toàn cầu có giá trị gia tăng cao, qua đó khẳng định vị thế động lực tăng trưởng hàng đầu quốc gia và trung tâm kinh tế quốc tế.

2.2. Giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước về hạ tầng logistics tại Thành phố Hồ Chí Minh

Một là, hoàn thiện kế hoạch, đề án phát triển hạ tầng logistics trên địa bàn Thành phố phù hợp với xu hướng phát triển của ngành dịch vụ logistics thế giới.

Đây là giải pháp mang tính bản lề, định hướng cho sự phát triển của hệ thống hạ tầng logistics của Thành phố Hồ Chí Minh trong thời gian tới. Do đó, Thành phố cần tập trung vào một số nhiệm vụ trung tâm sau:

Thứ nhất, xây dựng quy hoạch tổng thể phát triển ngành logistics Thành phố đến

năm 2045. Đề phát triển ngành dịch vụ logistics nói chung và hạ tầng logistics nói riêng, Thành phố Hồ Chí Minh cần có chiến lược phát triển với tầm nhìn bao quát, dài hạn, làm cơ sở cho việc xây dựng các kế hoạch, chương trình hành động cụ thể. Quy hoạch tổng thể cần đặt trong mối quan hệ hài hòa giữa phát triển dịch vụ logistics với thương mại, xuất nhập khẩu, giữa mục tiêu kinh tế với yêu cầu bảo vệ môi trường sinh thái. Lồng ghép các quy định, tiêu chuẩn, quy định về môi trường và giảm phát thải khí nhà kính,... trong công tác quy hoạch, nhằm thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành logistics trên địa bàn, hình thành mạng lưới logistics xanh - một trong những xu hướng phát triển chủ đạo hiện nay trên thế giới.

Thứ hai, hoàn thiện các kế hoạch, đề án phát triển hạ tầng logistics phù hợp với tình hình thực hiện, điều kiện kinh tế - xã hội của Thành phố. Một trong những điểm nghẽn kìm hãm sự phát triển của ngành dịch vụ logistics của Thành phố chính là công tác xây dựng và triển khai thực hiện các kế hoạch. Quy hoạch cảng biển, cảng cạn, trung tâm logistics, bến bãi,... hiện nay không chỉ thiếu đồng bộ, phân tán mà việc thực hiện cũng thường xuyên chậm tiến độ, chưa đáp ứng được nhu cầu hiện tại, khiến chi phí logistics bị đẩy cao.

Thứ ba, đẩy mạnh triển khai Kế hoạch chuyển đổi số ngành logistics trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030. Thành phố cần đầu tư phát triển hạ tầng công nghệ thông tin phục vụ logistics, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin giúp nâng cao hiệu quả quản lý,

giảm thiểu gian lận, tiêu cực, rút ngắn thời gian và tiết kiệm chi phí. Chẳng hạn, “hải quan số” được xem là chìa khóa giúp việc quản lý, thông quan hàng hóa xuất nhập khẩu trở nên nhanh chóng và hiệu quả hơn.

Triển khai thường xuyên, có hiệu quả các lớp đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về chuyển đổi số logistics cho các doanh nghiệp và cán bộ, công chức quản lý trên địa bàn Thành phố. Lập báo cáo đánh giá kết quả đạt được, ưu điểm cũng như hạn chế của các lớp này để có phương án điều chỉnh, bổ sung cho hợp với tình hình thực tế. Ngoài ra, cần tăng cường tổ chức các hội thảo, tọa đàm khoa học chia sẻ kinh nghiệm với sự tham gia, cố vấn của các đơn vị, chuyên gia trong và ngoài nước. Đồng thời, cần tiếp tục hoàn thiện dự án bản đồ số logistics tích hợp đa lĩnh vực, xây dựng kho dữ liệu logistics tập trung và phát triển các nền tảng số kết nối vận tải đa phương thức.

Hai là, hoàn thiện công tác quản lý, thu hút, sử dụng vốn đầu tư vào lĩnh vực hạ tầng logistics.

Thứ nhất, đẩy mạnh công tác xúc tiến, thu hút đầu tư.

Xúc tiến đầu tư được hiểu là các hoạt động do các cơ quan có thẩm quyền thực hiện nhằm giới thiệu, quảng bá về cơ hội, tiềm năng đầu tư của quốc gia, địa phương đối với các nhà đầu tư nước ngoài. Đây là kênh cung cấp cho các nhà đầu tư những thông tin chính thống về các quy định pháp lý, yêu cầu kỹ thuật và môi trường đầu tư nói chung của nước, địa phương sở tại, từ đó giúp họ có căn cứ để đưa ra quyết định đầu tư phù hợp. Hoạt động xúc tiến đầu tư là một hoạt động có ý nghĩa rất

quan trọng đối với các nước đang phát triển nhằm thu hút nguồn vốn từ bên ngoài đáp ứng nhu cầu phát triển của các ngành, lĩnh vực kinh tế trong nước, trong đó có ngành dịch vụ logistics. Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư Thành phố cần chủ động trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch xúc tiến đầu tư hằng năm và dài hạn. Thường xuyên đổi mới nội dung và hình thức quảng bá, giới thiệu, xúc tiến đầu tư theo lĩnh vực, dự án, địa bàn với các chương trình, đối tác cụ thể, trong đó nhắm đến các đối tác nước ngoài có tiềm lực vốn lớn và công nghệ hiện đại, giàu kinh nghiệm xây dựng, triển khai các dự án hạ tầng, thực hiện tốt khâu chuẩn bị đối với một số dự án ưu tiên đầu tư như các trung tâm logistics, vận tải đường sắt... chọn lọc và mời những tập đoàn có tiềm năng tiến hành đàm phán, thực hiện các khâu trong thủ tục đầu tư.

Thành phố cần quan tâm, hỗ trợ các hoạt động hậu xúc tiến đầu tư như: bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của nhà đầu tư, tổ chức các cuộc đối thoại, trao đổi giữa chính quyền và nhà đầu tư nhằm kịp thời nắm bắt và tháo gỡ những vướng mắc, khó khăn trong quá trình triển khai... Nâng cao hiệu quả quản lý, phân bổ và sử dụng nguồn vốn đầu tư công đối với các dự án phát triển hạ tầng logistics đã, đang và sẽ triển khai trên địa bàn Thành phố. Trong đó, đặc biệt chú trọng đến công tác giải ngân vốn đầu tư công, bảo đảm đúng pháp luật, đúng tiến độ.

Thứ hai, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thẩm định, phê duyệt đầu tư.

Thẩm định dự án đầu tư là khâu có ý nghĩa quan trọng và là căn cứ để cấp phép

các dự án đầu tư, góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với các dự án về phát triển hạ tầng logistics. Ủy ban nhân dân Thành phố chỉ đạo các sở, ngành liên quan phối hợp chặt chẽ trong quá trình thẩm định các dự án đầu tư. Thành lập tổ tư vấn thẩm định với sự tham gia của các chuyên gia thẩm định trong ngành, cân nhắc mời cả chuyên gia nước ngoài có uy tín, kinh nghiệm. Bên cạnh việc thẩm định các nội dung kinh tế - kỹ thuật của dự án, cần chú trọng đánh giá tác động môi trường và xã hội nhằm hướng tới sự hài hòa, bền vững trong phát triển các dự án về hạ tầng logistics.

Thứ ba, đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công các dự án hạ tầng logistics. Giải ngân vốn đầu tư công cần bảo đảm tuân thủ đúng, đầy đủ các quy định của pháp luật hiện hành về đầu tư, quản lý công, ngân sách, tài chính, đồng thời cần cung ứng vốn phù hợp với nhu cầu vốn đầu tư thực hiện các dự án trên thực tế, bảo đảm theo đúng tiến độ kế hoạch giải ngân vốn đầu tư công định kỳ của Thành phố.

Ba là, hoàn thiện quản lý nhà nước về nguồn nhân lực phát triển hạ tầng logistics.

Chính sách phát triển nguồn nhân lực cần được xem xét dưới hai góc độ: nguồn nhân lực của cơ quan quản lý nhà nước về hạ tầng logistics và nguồn nhân lực logistics của các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ. Đối với khu vực quản lý nhà nước, đội ngũ cán bộ quản lý nhà nước về hạ tầng logistics cần am hiểu về chuyên môn, thị trường, có kỹ năng hoạch định, xây dựng, phân tích, đánh giá chính sách để giúp các cơ quan chức năng

hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý được giao, bảo đảm tính khả thi, cụ thể của các chương trình, kế hoạch đề ra. Tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng mềm, kỹ năng ngoại ngữ, tin học... cho các cán bộ quản lý nhà nước về hạ tầng logistics. Ngoài ra, cần có kế hoạch dài hạn về xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ trẻ, cán bộ kế cận có năng lực chuyên môn cao, được đào tạo bài bản, có kỹ năng nghề nghiệp phù hợp, tốt nghiệp từ các trường uy tín trong và ngoài nước.

Bốn là, hoàn thiện quản lý nhà nước về quy hoạch, sử dụng đất đai phục vụ phát triển hạ tầng logistics.

Phát huy vai trò quản lý nhà nước, hỗ trợ cho sự phát triển của hệ thống kết cấu hạ tầng logistics trên địa bàn, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh và các cơ quan chức năng cần nỗ lực tạo mọi điều kiện thuận lợi, đẩy mạnh cải cách hành chính và các thủ tục liên quan đến đất đai để các doanh nghiệp có được mặt bằng “sạch” thực hiện các dự án theo quy hoạch. Nâng cao chất lượng công tác quy hoạch, sử dụng đất đai phục vụ các dự án hạ tầng logistics. Hạn chế tối đa tình trạng quy hoạch chung chung, thiếu cụ thể về mặt thời gian, tiến độ triển khai, dẫn đến tình trạng dự án đã đăng ký nhu cầu sử dụng đất nhưng vẫn “dậm chân tại chỗ” sau nhiều năm được duyệt quy hoạch.

Đẩy nhanh tiến độ thu hồi đất, giải phóng mặt bằng theo quy hoạch đã phê duyệt, thực hiện bồi thường, hỗ trợ tái định cư đối với những người dân thuộc diện bị ảnh hưởng một cách thỏa đáng, bảo đảm đời sống sau khi di dời, vừa “hợp tình” vừa “hợp lý”,

từ đó, tạo sự đồng thuận trong xã hội, gây dựng niềm tin đối với các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

Rà soát quỹ đất quy hoạch xây dựng hệ thống các cảng cạn ICD, trung tâm logistics, cụm cảng container, mô hình ga hàng không hàng hóa nối dài, hệ thống giao thông kết nối vận tải đa phương thức, đặc biệt là kết nối hệ thống đường sắt, đường hàng không, đường bộ và đường biển,... Đây đều là những dự án đặc biệt quan trọng, có sức lan tỏa mạnh mẽ đối với các cấu phần khác trong hệ thống hạ tầng logistics của Thành phố.

Năm là, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm trong quản lý phát triển hạ tầng logistics.

Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát đóng vai trò quan trọng và có mối liên hệ chặt chẽ đối với việc nâng cao hiệu quả đầu tư của các dự án về hạ tầng logistics đang triển khai, đồng thời thu hút các nguồn vốn mới cho các dự án đã được quy hoạch. Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát cần được tiến hành có kế hoạch, đúng quy trình, đồng bộ, chặt chẽ; từ đó góp phần bảo đảm các dự án được triển khai đúng pháp luật, đúng tiến độ, giảm thiểu các ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống, sinh kế của người dân và môi trường, đẩy lùi các hành vi lợi dụng chức vụ, quyền hạn để trục lợi,... Thông qua kiểm tra, giám sát, các cơ quan quản lý nhà nước có thể kịp thời phát hiện và xử lý những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai các dự án, khơi thông, giải phóng nguồn lực để phát huy tối đa hiệu quả đầu tư, đặc biệt là với những dự án có số vốn đầu tư lớn, thời gian xây dựng dài, diện tích đất sử dụng rộng, v.v..

Giám sát chặt chẽ từ quá trình khởi công xây dựng dự án đến các giai đoạn tiếp theo của dự án nhằm bảo đảm dự án phải được triển khai theo đúng quy chuẩn về bản vẽ thiết kế, kết cấu công trình, định mức tiêu chuẩn về nhân công, nguyên nhiên vật liệu, công nghệ sử dụng,... theo đúng quy hoạch đã được duyệt. Đồng thời, công tác giám sát nên được thực hiện theo hướng hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi để các nhà đầu tư triển khai nhanh chóng dự án, bảo đảm về mặt tiến độ và chất lượng xây dựng công trình. Đây là hai yếu tố then chốt đối với mọi dự án xây dựng cơ bản nhưng rất dễ bị lơ là nếu không có sự kiểm tra, giám sát thường xuyên của các cơ quan chức năng. Những hậu quả của việc chậm tiến độ hay tình trạng kém chất lượng, xuống cấp nhanh chóng của các công trình sau khi hoàn thành không phải là hiếm, gây ảnh hưởng tiêu cực đến hiệu quả tổng thể về kinh tế - xã hội và tạo dư luận bức xúc trong xã hội. ♦

1. Hoàng Minh: “Thu ngân sách nhà nước tại TPHCM giảm”, Báo điện tử Tiếng nói Việt Nam, ngày 29/12/2023, <https://vov.vn/kinh-te/thu-ngan-sach-nha-nuoc-tai-tphcm-giam-post1068661.vov>.

2. Bao gồm: Nút giao thông Mỹ Thủy, đường Dương Quang Hàm, cầu Tăng Long, cầu Phước Long, Xây dựng mới cầu Ông Nhiêu trên đường Nguyễn Duy Trinh, Xây dựng bến xe buýt Củ Chi, Cải tạo đường Cộng Hòa từ hẻm số 2 đường Trần Quốc Hoàn đến đường Thăng Long, Mở rộng đường Đỗ Xuân Hợp, Xây dựng đoạn kênh Hàng Bàng đường Mai Xuân Thưởng đến kênh Vạn Tượng, Xây dựng kiên cố tuyến kè bảo vệ khu dân cư ấp Bình Mỹ, xã Bình Khánh, huyện Cần Giò,...

3. Báo cáo số 2615/BCTĐ-SGTVT ngày 25/3/2022 Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Quyết định số 869/QĐ-UBND ngày 28/3/2022.

4. Quyết định số 337/QĐ-SGTVT ngày 28/3/2022 của Sở Giao thông Vận tải Thành phố Hồ Chí Minh về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình hành động của Sở Giao thông Vận tải thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TU ngày 26/8/2021 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh về phát triển hạ tầng giao thông và dịch vụ logistics trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030.